

**AKCINĖS BENDROVĖS „ORLEN LIETUVA“
GENERALINIS DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL GRUNTO TVARKYMO TAISYKLIŲ TVIRTINIMO**

2012 m. *Rugsėjo* mėn. 5 d. Nr. TV1(1.2.-1)-*227*
Juodeikių k., Mažeikių r.sav.

1. T v i r t i n u Akcinės bendrovės „ORLEN Lietuva“ grunto tvarkymo taisykles (pridedama).
2. N u s t a t a u, kad šiuo įsakymu patvirtintos taisyklės įsigalioja nuo 2012 m. rugsėjo 14 d.
3. P a v e d u Akcinės bendrovės „ORLEN Lietuva“ (toliau – Bendrovė) padalinių vadovams iki 2012 m. rugsėjo 14 d. supažindinti susijusius darbuotojus su šiuo įsakymu patvirtintomis taisyklėmis.
4. P a v e d u Vidinio administravimo skyriaus Sekretoriato administratoriui su šiuo įsakymu supažindinti įsakymo išdalavimo rodyklėje nurodytus Bendrovės darbuotojus.

Generalinis direktorius

Ireneusz Fařara

Parengė
Vyresnysis statybos specialistas
Algirdas Rimiškis

2012-09-04

Gedrius Raudys
Teisės departamento
direktorius
2012-09-05

Arūnas Šimkus
Integruotos vadybos
sistemos vadovas
2012-09-05

Veiklos organizavimo
ir administravimo
grupės vadovas
Darius Žilinskas

2012-09-05

Gražina Veršinskienė
kalbininkė-korektore
2012-09-05

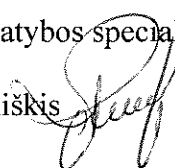
**AKCINĖS BENDROVĖS „ORLEN LIETUVA“ GENERALINIO DIREKTORIAUS
2012-09-05 ĮSAKYMO
NR. TV1(1.2-1)-227
„DĖL GRUNTO TVARKYMO TAISYKLIŲ TVIRTINIMO“**

IŠDALINIMO RODYKLĖ

1. Įrengimų priežiūros ir remonto direktorius Bogusław Zgorzelski
2. Investicinių projektų vykdymo direktorius Cezary Aleksander Chelstowski
3. Pirkimų direktorius Asta Valienė
4. Ekologijos vadovas Arvydas Kukulskis
5. Valymo įrengimų cecho viršininkas Audrius Binkauskas

Parengė
Vyresnysis statybos specialistas

Algirdas Rimiškis
2012-09-04

PATVIRTINTA

Akcinės bendrovės „ORLEN Lietuva“
generalinio direktoriaus

2012 m. rugpjūčio 5 d. įsakymu Nr. TV3(12-1)-227

AKCINĖS BENDROVĖS „ORLEN LIETUVA“ GRUNTO TVARKYMO TAISYKLĖS

1. Paskirtis ir taikymo sritis

1.1. Šių grunto tvarkymo taisyklių paskirtis – nustatyti Akcinės bendrovės „ORLEN Lietuva“ (toliau – Bendrovė) vykdomos veiklos, taip pat Bendrovės samdomų organizacijų (toliau – rangovai) veiklos Bendrovės teritorijoje, metu susidarancio iškastinio grunto tvarkymo tvarką.

1.2. Šios taisyklės privalomos kiekvienam Bendrovės darbuotojui, organizuojančiam, planuojančiam ir / ar atliekančiam žemės darbus Bendrovės teritorijoje bei, pagal atitinkamų rangos (paslaugų) sutarčių su Bendrove sąlygas, rangovų, atliekančių tokius darbus, darbuotojams.

1.3. Šios taisyklės netaikomos užterštam gruntui. Užterštas gruntas tvarkomas pagal taikomus teisinius reikalavimus ir Bendrovėje galiojančias atliekų tvarkymo taisykles.

2. Nuorodos

2.1. Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcija BDS-31 „Žemės darbai“.

2.2. Akcinės bendrovės „ORLEN Lietuva“ atliekų tvarkymo taisyklės.

3. Terminai ir apibrėžtys

3.1. **Žemės darbų techninės priežiūros specialistas** – Bendrovės Darbuotojų saugos ir sveikatos skyriuje pagal atitinkamą mokymo programą išmokytas ir atestuotas Bendrovės darbuotojas, kuriam pavedama žemės darbų metu vykdyti Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijos BDS-31 „Žemės darbai“ 5.1 punkte numatytus reikalavimus. Žemės darbų techninės priežiūros specialistas privalo būti paskirtas, kai žemės darbus atlieka rangovai. Tais atvejais, kai žemės darbus atlieka Bendrovės padalinys, paprastai toks specialistas atskirai neskiriamas, o jo funkcijas tokiu atveju vykdo žemės darbų vadovas. Žemės darbų techninės priežiūros specialistą konkreitiems žemės darbams atlikti skiria žemės darbų leidimus išduodančio Bendrovės padalinio atsakingas darbuotojas, tokio asmens pareigas, vardą ir pavardę įrašant atitinkamame Žemės darbų leidime, su kuriuo jis supažindinamas pasirašytinai.

3.2. **Dirvožemis** – viršutinis, purus žemės plutos sluoksnis, susidaręs paviršutinėse uolienose (nuogulose), veikiamas vandens, oro, organizmų.

3.3. **Gruntas** (sinonimas – uoliena) – natūraliu ar technogeniniu būdu susidariusios purios / birios nuogulos, sudarančios daugiakomponentę sistemą iš kietųjų dalelių, vandens ir oro, įskaitant dirvožemį.

3.4. **Grunto tipas** – nustatomas pagal atitinkamą gruntą sudarančių dalelių dydį bei jo savybes. Gruntas skirstomas į smėlį, priesmėlį, priemolį, molį ir piltinį gruntą.

3.5. **Grunto tvarkymas** – iškasto grunto kasimas, tyrimas, vežimas ir sandėliavimas tam skirtoje vietoje.

3.6. Švarus gruntas – gruntas neužterštas naftos produktais ir kitomis pašalinėmis medžiagomis.

3.7. Užterštas gruntas – gruntas, kuriame naftos produktų koncentracija viršija 50 mg/kg sauso grunto, tai pat gruntas, kuriame yra pašalinių jam nebūdingų medžiagų.

3.8. Žemės darbai – viena iš statinio statybos bendrųjų darbų rūšių, kai statybos reikmėms kasamas gruntas, pilamas atvežtinis gruntas ar atliekami požeminiai darbai.

4. Žemės darbų vykdymas

4.1. Žemės darbų vykdymo vietoje pirmiausiai turi būti nuimamas augalinis sluoksnis, kuris sandėliuojamas statybos aikštelėje, specialiai tam numatytoje vietoje, ir panaudojamas aplinkos tvarkymo darbams (pagal statybos darbų technologijos projektą, vykdant naują statybą, rekonstrukciją, arba pagal atskirą suderinimą su įgaliotu Bendrovės darbuotoju, atliekant techninę priežiūrą bei vykdant paprastojo remonto darbus).

Sandėliuoti gruntą su dirvožemiu toje pačioje vietoje, kai yra tikimybė jiems susimaišyti, draudžiama.

4.2. Kai žemės darbai vykdomi pagal nustatyta tvarka išduotą statybos leidimą, gruntas tvarkomas pagal projekto aplinkosauginėje dalyje nurodytus sprendimus. Jeigu žemės darbai numatyti vietose, kurioms nebūtinai geologiniai tyrinėjimai, prieš pradėdant darbus asmuo, vykdantis žemės darbus, privalo organizuoti grunto pavyzdžių paėmimą laboratoriniams grunto užterštumo angliavandeniliais tyrimams atlikti. Švarus gruntas vežamas į grunto sandėliavimo aikštelę, naftos produktais užterštas gruntas – į grunto regeneravimo aikštelę.

4.3. Kai žemės darbai atliekami vykdant paprastojo (avarinio) remonto darbus ar kitais atvejais, kai leidimas statybai nėra reikalingas, iškastas gruntas gali būti išvežamas į švaraus grunto sandėliavimo aikštelę tik žemės darbų techninės priežiūros specialisto arba, atitinkamai, žemės darbų vadovo leidimu. Kilus įtarimams dėl galimo užterštumo, žemės darbų techninės priežiūros specialistas arba, atitinkamai, žemės darbų vadovas organizuoja grunto pavyzdžių paėmimą laboratoriniams tyrimams. Gavus minėtų pavyzdžių tyrimų protokolą, gruntas, priklausomai nuo tyrimo rezultatu, išvežamas į švaraus grunto sandėliavimo vietą arba, atitinkamai, į grunto regeneravimo aikštelę.

4.4. Asmuo, vykdantis žemės darbus, ir žemės darbų techninės priežiūros specialistas arba, atitinkamai, žemės darbų vadovas darbo eigoje turi stebėti kasamą gruntą, ar nekinta jo užterštumo laipsnis (vadovaujantis 1 priede nurodytais kriterijais).

4.5. Asmuo, vykdantis žemės darbus, turi užtikrinti, kad žemės darbai, siekiant išvengti aplinkos taršos naftos produktais, būtų atliekami tik techniškai tvarkingomis priemonėmis.

4.6. Gruntas, vežamas į sandėliavimo aikštelę, turi būti be pašalinių priemaišų (metalo, armatūros atliekų, popieriaus, plytų, betono gabalų, medienos atliekų ir pan.).

5. Grunto tvarkymas ir apskaita

5.1. Iškastas neužterštas gruntas, patikrinus rangovo darbų vadovui ir gavus žemės darbų techninės priežiūros specialisto arba, atitinkamai, žemės darbų vadovo leidimą, vežamas į grunto sandėliavimo aikštelę (3 priedas).

5.2. Už iškasto neužteršto grunto tvarkymą ir jo apskaitą atsakinga Mechanikos skyriaus Medžiagų inžinerijos ir techninės analizės grupė.

5.3. Prieš pradėdant vežti gruntą į sandėliavimo aikštelę, asmuo, vykdamas žemės darbus, privalo informuoti žemės darbų techninės priežiūros specialistą arba, atitinkamai, žemės darbų vadovą, ir vyresnįjį statybos specialistą apie planuojamo vežti grunto kiekį ir gauti iš jo nurodymą, kurioje vietoje gruntą galima sandėliuoti.

5.4. Baigus vežti gruntą, asmuo, vykdamas žemės darbus, privalo perduoti grunto sandėliavimo vietą vyresniajam statybos specialistui ir nurodyti atvežto grunto kiekį. Grunto kiekį vyresnysis statybos specialistas fiksuoja grunto apskaitos žurnale.

5.5. Pastebėjus atvežtame grunte pašalinių medžiagų turi būti informuojamas vyresnysis statybos specialistas ir žemės darbų techninės priežiūros specialistas arba, atitinkamai, žemės darbų vadovas.

5.6. Vyresnysis statybos specialistas ir žemės darbų techninės priežiūros specialistas arba, atitinkamai, žemės darbų vadovas imasi priemonių, kad kartu su gruntu atvežtos pašalinės medžiagos būtų tinkamai pašalintos iš švaraus grunto sandėliavimo aikštelės.

6. Baigiamosios nuostatos

6.1. Grunto sandėliavimo aikštelėje sukauptas iškastinis gruntas, esant būtinumui, natūralaus būvio naudojamas vertikalaus planavimo darbams, pamatų užpylimui, sankasų įrengimui ir kitiems statybos tikslams Bendrovės teritorijoje.

6.2. Bendrovės darbuotojas, Bendrovėje nustatyta tvarka inicijuojantis paslaugų, susijusių su žemės darbais, pirkimo procedūrą, kai numatoma išvežti daugiau kaip 100 m³ grunto, pirkimo paraiškoje privalo nurodyti reikalingus grunto tvarkymo darbus (įskaitant ir grunto planavimą, laikinųjų kelių priežiūrą) bei jų atlikimui būtiną techniką, kurią privalo pateikti rangovas.

6.3. Bendrovės darbuotojai, kurie rengia technines sąlygas grunto inžinierinių tyrinėjimų darbams, atsako už tai, kad būtų įtraukta sąlyga dėl pakankamo grunto pavyzdžių kiekio užterštumui angliavandeniliais nustatyti paėmimo.

6.4. Šios taisyklės turi būti peržiūrimos ne rečiau kaip kas 3 (treji) metai.

6.5. Už taisyklių periodinę peržiūrą ir, jei tai reikalinga, atnaujinimą atsakinga Mechanikos skyriaus Medžiagų inžinerijos ir techninės analizės grupė.

Priedai

1 priedas. Grunto savybių vizualaus juslinio vertinimo kriterijai.

2 priedas. Situacijos planas

Parengė:
Vyresnysis statybos specialistas
Algirdas Rimiškis

2012-06-21

Įrengimų priežiūros ir remonto direktorius
Boguslaw Zgorzelski

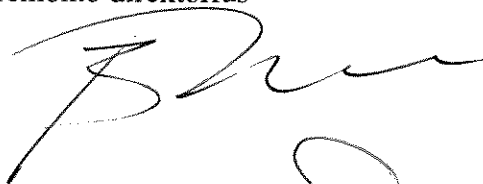
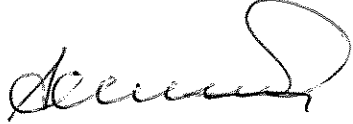
2012-06-26

Ekologijos vadovas
Arvydas Kukulskis

2012-08-16

Investicinių projektų vykdymo direktorius
Cezary Aleksander Chelstowski

2012-07-30

1 priedas

GRUNTO SAVYBIŲ VIZUALAUS JUSLINIO VERTINIMO KRITERIJAI

Grunto užteršimas naftos produktais apibūdinamas pagal akivaizdžius vizualius juslinius požymius: kvapą, spalvą, blizgesį, riebaluotumą ir prisotinimą laisvaisiais naftos produktais (toliau – NP). Išskiriami 4 akivaizdūs grunto užteršimo lygiai: 1) švarus; 2) silpnai užterštas; 3) vidutiniškai užterštas; 4) stipriai užterštas. Juos išskirti galima pagal tokius požymius:

Švarus – akivaizdžių užteršimo požymių nėra. NP koncentracija neviršija foninio lygio, t. y. mažesnė nei 50 mg/kg;

Silpnai užterštas – NP kvapas grunte vos užuodžiamas, neryškus, sunkiai nustatomas, uolienos grūdėliai neblizga, neriebaluoti, natūrali spalva nepakitusi. Tokį užterštumą suformuoja per gruntą prasisunkęs NP užterštas vanduo arba difuzijos būdu į uolieną įsigėrę skysti ar dujiniai NP. Jų koncentracija grunte, priklausomai nuo grunto mechaninės sudėties ir NP sudėties, daugiausia gali siekti 1–3 g/kg sauso grunto;

Vidutiniškai užterštas – NP kvapas užuodžiamas pakankamai gerai tik iš arti, uoliena truputį blizga. Jeigu tarša sena, uoliena yra patamsėjusi, truputį riebaluoja rankas, ant drėgno grunto matosi vaivorykštės spalvų plėvelė. Tokį užterštumą suformuoja per uolieną prasisunkę arba joje besikaupiantys skysti NP. Jų koncentracija grunte paprastai neviršija sorbcinės gebos, kuri, priklausomai nuo grunto mechaninės sudėties ir NP sudėties, svyruoja nuo 3 g/kg iki 16 g/kg sauso grunto;

Stipriai užterštas – NP kvapas yra stiprus, o esant taršai benzinu – labai stiprus, uoliena blizga, riebaluota. Jeigu tarša sena, uoliena būna patamsėjusi arba visiškai juoda, porose aiškiai matosi skysti NP. Tokia tarša susidaro tuomet, kai skysti NP susikaupia ties gruntinio vandens lygiu arba, pvz., ant juos sunkiai praleidžiančio paviršiaus (molio ar kito mažai laidaus sluoksnio). NP visiškai ar iš dalies užpildo uolienos poras, sudarydami laisvai tekantį sluoksnį arba NP plėvelę. NP koncentracija grunte siekia kelias dešimtis tūkstančių mg/kg.

SITUACIJOS PLANAS

